

Potest tamen & hic vna species accipi generis humani: fuit Adā & in illo fuimus omnes, perijt Adam, & in illo omnes perierunt. Homo igitur in illo homine, qui perierat reformatur. potest & de agente poenitentiam dictum videri, quia non moritur, nisi qui aliquando vixerit. Et gentes quidem cum crederint, per gratiam viuificantur, qui vero lapsus fuerit, per poenitentiam reuiuifcit. THEOPH. Quantum ergo ad vitorum conditionem mortuus fuerat desperatus. Sed quantum ad humanam naturam, quæ mutabilis est, & potest a vicio ad virtutem conuerteri deperditus dicitur, nam minus est perdi, quam mori.

Lib. 2. q. 33.

Quilibet autem reuocatus & mundatus a crimine faginati vituli particeps causa læticia fit patri, & famulis eius, idest angelis, & sacerdotibus. vnde sequitur. Et cœperunt omnes epulari. AVGVST. ad e. Quæst. euan. Iste epule, atque festiuitas nunc celebrantur per orbem terrarum ecclesia dilatata, atque diffusa: vitulus enim ille, in corpore & sanguine Domini & offertur patri, & pascit totam domum.

Lib. 2. q. 33.

Quilibet autem reuocatus & mundatus a crimine faginati vituli particeps causa læticia fit patri, & famulis eius, idest angelis, & sacerdotibus. vnde sequitur. Et cœperunt omnes epulari. AVGVST. ad e. Quæst. euan. Iste epule, atque festiuitas nunc celebrantur per orbem terrarum ecclesia dilatata, atque diffusa: vitulus enim ille, in corpore & sanguine Domini & offertur patri, & pascit totam domum.

Lib. 2. q. 33.

Quilibet autem reuocatus & mundatus a crimine faginati vituli particeps causa læticia fit patri, & famulis eius, idest angelis, & sacerdotibus. vnde sequitur. Et cœperunt omnes epulari. AVGVST. ad e. Quæst. euan. Iste epule, atque festiuitas nunc celebrantur per orbem terrarum ecclesia dilatata, atque diffusa: vitulus enim ille, in corpore & sanguine Domini & offertur patri, & pascit totam domum.

Lib. 2. q. 33.

Quilibet autem reuocatus & mundatus a crimine faginati vituli particeps causa læticia fit patri, & famulis eius, idest angelis, & sacerdotibus. vnde sequitur. Et cœperunt omnes epulari. AVGVST. ad e. Quæst. euan. Iste epule, atque festiuitas nunc celebrantur per orbem terrarum ecclesia dilatata, atque diffusa: vitulus enim ille, in corpore & sanguine Domini & offertur patri, & pascit totam domum.

Sed non inuenio exitum huius sententia. Multum enim absurdum est eum cui post dicitur. Tu mecum es semper, hoc a patre optasse, vt Antichristo crederet. Neque omnino aliquem Iudæorum, qui Antichristum crediturum fuisse, istum sibi fas est intelligi. Quomodo autem epulari ex illo hodo, si ipse est Antichristus, qui ei non crederet? At hoc est epulari ex hodo occisione, quod est de Antichristi perditione lætari, quomodo dicit filius quem recepit pater, hoc sibi non fuisse concessum, cum omnes filij de eius perditione lætaturi sunt? Ipsum igitur sibi dominum negatum ad epulandum conuenitur, dum cum peccatorem putat. cum enim hodus est illi genti, idest cum eam faginati violatorem & prophatorem aestimat, iucundari epulis illius non meruit. GREG. Quod autem dicit. Cum amicis meis, aut ex persona principum cum plebe intelligitur, aut ex persona populi Hierosolymitani cum cæteris populis Iudæ. HIER. Vel dicit. Numquam dedisti mihi hedom, idest nullus sanguis prophete vel sacerdotis a Romano Imperio nos liberavit. AMBR. Impudens autem filius similis est publicano iustificanti se, quia legem seruabat in litera. impie accusabat fratrem, quod cum meretricibus paternam substantiam prodigisset. Sequitur enim. Sed postquam filius tuus hic qui deuorauit substantiam suam cum meretricibus venit, occidisti illi vitulum faginatum. AVGVST. Meretrices autem sunt superstitiones gentium, cum quibus substantiam dissipat, qui relicto vero connubio veri dei, cum demone feda cupiditate fornicatur. HIERON. In hoc autem, quod dicit. Occidisti illi vitulum faginatum, confitetur venisse Christum, sed inuidia non vult saluari. AVGVSTINVS. Non autem pater eum, qui mentientem redarguit, sed secum perueniantiam eius approbans ad perfectionem potioris, atque iucundioris exultationis inuitat. vnde sequitur. Et ipse dixit illi. Fili tu semper mecum es. HIERONIMVS. Vel quod dixerat, iactantia est non veritas, cui pater non consentit, sed alia compescit ratione dicens. Mecum es. Lege qua stringeris, non quia non peccauerit, sed quia deus cum semper castigando retrahit. Nec mirum si patri mentitur, qui fratri inuidet. AMBROSIVS. Sed bonus pater etiam hunc saluare cupiebat dicens. Tu mecum semper es. vel quasi Iudæus in lege, vel quasi iustus in communione. AVGVSTINVS. Quid autem sibi vult, quod addidit. Et omnia mea tua sunt. Quasi non sint & fratris? sed sic a perfectis, & immortalibus filiis habentur omnia, vt sint & foris stat, eo quod malivolentia eum excludat, ideo chorum & symphoniam audire non potest, hoc est non nulla theatralis incentiua lasciuie, sed plebis, concordiam concipientis quæ de peccatore saluato dulcem læticia suauitatem refert. qui enim sibi iusti videntur indulgentur quando alicui peccatum fatenti venia laxatur. Quis tu es qui domino contradicas, ne videlicet culpam relaxaret, cum tu cui volueris ignoscas? sed remittendis post poenitentiam debemus fauere peccatis, ne dum veniat alterius inuidemus, ipsi eam non mereamur a domino, non inuideamus de longinqua regione remeantibus, quia & nos fuimus in regione longinqua.

Lib. 2. q. 33.

Lib. 2. q. 33.

aliorum sua existimat, non autem oportet omnia quæcumque parabola continet ad litteram pertrahere, sed sensum elicientes eius causa componitur nihil aliud perferunt. Hæc ergo parabola ad hoc est composita vt peccatores non diffidant reueri, scientes quod magna consequentur. vnde introducit alios turbatos in eorum bonis, vt induceret eos liuore tabescentes, sed tanto de core honoratos redeuntes, vt etiam inuidiosi possint alijs fieri. THEOPH. Vel pharisæorum in tentione corrigit dominus per præsentem parabolam quos ex hypostasii nominat tuos. q. d. Esto, vos vere iustos esse, nec tragros aliquod mandatorum, numquid igitur propter hoc non oportet admitte re a flagitijs redeuntes? HIER. Vel aliter. Omnis iustitia in comparatione Dei est iniustitia. vnde Paulus. Quis me liberabit de corpore mortis huius? vnde Apollolis indignati sunt pro petitione matris filiorum Zabedei. CYRIL. Quod & nospi quandoque patimur, viuunt enim quidam præstantissimam, & optimam vitam, alius autem in ipso senio multoties ad Deum conueritur, vel forsitan extremum diem claudere debens ac diluit reatus domino miserante. Hoc quidem aliquantum respuunt ex importuna pusillanimitate, non attendentes mentem saluatoris, qui de salute perennium gaudet. THEO. Dicit ergo filius patri. Gratis duxi in doloribus vitam a peccatoribus molestatum. & numquam causa me decreuisti macrandum esse hedum, idest persequentem me peccatorem, vt paululum recrearer, qualis hedus fuit Achab Helix. Qui dicebat, Domine prophetas tuos occiderunt. AMBROSIUS. Vel aliter notatur hic frater vsque adeo, vt de villa venire dicitur, hoc est terrenis operibus occupatus, ignorans quæ sunt spiritus Dei, vt denique numquam pro se, vel hedum quaratur occisum, non enim pro inuidia, sed pro venia mundi agnus est immolatus. inuidus hedum querit, innocens agnum pro se desiderat immolari. ideo & senior dicitur, eo quod cito quis per inuidiam consenscat, ideo & foris stat, eo quod malivolentia eum excludat, ideo chorum & symphoniam audire non potest, hoc est non nulla theatralis incentiua lasciuie, sed plebis, concordiam concipientis quæ de peccatore saluato dulcem læticia suauitatem refert. qui enim sibi iusti videntur indulgentur quando alicui peccatum fatenti venia laxatur. Quis tu es qui domino contradicas, ne videlicet culpam relaxaret, cum tu cui volueris ignoscas? sed remittendis post poenitentiam debemus fauere peccatis, ne dum veniat alterius inuidemus, ipsi eam non mereamur a domino, non inuideamus de longinqua regione remeantibus, quia & nos fuimus in regione longinqua.

CAP. XVI.

Dicebat autem, & ad discipulos suos. Homo quidam erat diues qui habebat villicum, & hic diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona illius. Et vocauit illum, & ait illi. Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tuæ. Iam enim non po-

teris villicare. Ait autem villicus intra se. Quid faciam, quia dominus meus aufert a me villicationem? Fodere non valeo, mendicare erubescio. Scio quid faciam, vt cum amotus fuero a villicatione, recipiant me in domos suas. Connocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo. Quantum debes domino meo? At ille dixit. Centum cados olei. Dixitque illi. Accipe cautionem tuam, & fedecito, & scribe quinquaginta. Deinde alij dixit. Tu vero quantum debes? Qui ait, centum choros tritici. Ait illi. Accipe literas tuas, & scribe octoginta. b Et laudauit dominus villicum iniquitatis, quia prudent-

ab hac villicatione discedimus. Sed fidelis dispensator qui de propria dispensatione confidit, desiderat cum Paulo dissolui, & esse cum Christo. Is autem cuius sunt vota terrena, anxius in exitu. vnde de hoc villico subditur. Ait autem villicus intra se. Quid faciam, quia dominus meus aufert a me villicationem? fodere non valeo, mendicare erubescio. Impotentem esse in opere crimen est vitæ inertis. Non enim timeret si consueuisset affectare labores, quod si secundum allegoriam accipiamus parabolam post transmigrationem hic factam non est tempus operandi. Vita præfens habet exercitium mandatorum, futura vero solatium. Si nihil operatus es hic: frustra in futurum curas, sed nec mendicando proficies. Huius iudicium sunt virgines fatue, quæ imprudenter a prudentibus mendicauerunt, sed reuerse sunt vacuæ. occupat enim suam conuersationem, vt tunicam induit, non est autem eam exuere, nec ambire, cum alio. Sed debitorum remissionem ingenitum est nequitia villicus, statuens sibi malorum remedium in consensu. Sequitur enim. Scio quid faciam, vt cum amotus fuero a villicatione recipiant me, in domos suas. Quoribus enim, quis exitum suum percipiens, leuat beneficio facinram peccatorum, vel relaxando debita debitori, vel tribuens inopiam copiam, ea quæ sunt domini largiens, multos amicos conciliat præbituros sibi coram iudice testimonium veritatis non vocibus, sed bonorum operum ostensione, quin etiam paraturos per testimonium refrigerij mansionem. Nihil autem est nostrum, sed omnia sunt ditionis dei. vnde sequitur. Connocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo. Quantum debes domino meo? At ille dixit. Centum cados olei. BEDA. Cados Græcæ est Amphora continens vnas tres. Sequitur enim. Dixitque illi. Accipe cautionem tuam, & fedecito, & scribe quinquaginta. Dimidiam ei partem dimittens. Sequitur enim. Deinde alio dixit, tu vero quantum debes? ait. Centum choros tritici. Chorus modijs triginta completur. Sequitur, ait illi. Accipe literas tuas, & scribe octoginta. Quintam partem ei dimittens. Simpliciter ergo sic potest accipi. Quisquis indigentiam pauperis, vel ex dimidia, vel ex quinta alleuat parte, misericordie suæ mercede donandus est. AVGVSTINVS. de Quæstionibus Euangeliorum. Vel quod de centum cadis olei quinquaginta fecit scribi a debitore, & de centum choris tritici octoginta, ad hoc valere arbitror, vt ea quæ in sacerdotibus, atque Leuitas Iudæus quisque operatur in Ecclesia Christi abundant, vt cum illis decimas darent, illi dimidias dent, sicut de bonis suis fecit Zachæus, aut certe duas decimas dando, idest vnam quintam superent impendia Iudæorum. AVGVSTINVS. de Quæstionibus Euangeliorum. Villicum quem dominus ei ciebat a villicatu laudauit dominus, eo quod in futurum sibi prospexerit. vnde dicitur. Et laudauit dominus villicum iniquitatis, quia prudenter egisset. Non tamen omnia debemus ad imitandum sumere. Caten. Aur. S. Tho. Aa 3 non

Kados

Lib. 2. q. 34.

Lib. 2. q. 34.

BEDA. Postquam murmurantes de poenitentium receptione tribus parabolis saluator redarguit, quartam mox quintamque de elemosyna danda, & parafonia sequenda subiungit, quia & ordo prædicandi apertissimus est, vt post poenitentiam elemosyna subiungatur. vnde dicitur. Dicebat autem ad discipulos suos. Homo quidam erat diues, qui habebat villicum. CHRYSOST. Opinio quædam erronea aggrauata mortalibus auget crimina, minuit bona. Ea vero est opinari, quod ea quæcumque possidemus in vsu vitæ possideamus vt domini, & ideo etiam opportune ea apprehendimus occupatv bona præcipua. Sed contrarium est, non enim nos vt domini in vita præfenti collocati sumus in propria dono, sed tamquam hospites & aduena quonolimus, ducimur, & quo tempore non putamus, qui nunc locuples est in breui fit mendicus: ergo quicumque quis, nouerit esse dispensatorem alienorum, & transitorij vsus, & breuis tibi iura concessa sunt. Abiecto ergo ab anima dominijs suis, sumas humilitatem, & modestiam villici. BEDA. Villicus quippe villæ gubernator est. vnde & a villa nomen accep-

non enim domino nostro facienda est in aliquo fraus, ut de ipsa fraude elemofynas faciamus. ORIG. Verum, quia gentiles dicunt prudentiam esse virtutem, & diffiniunt eam peritiam bonorum malorum, & neutrorum, vel cognitionem agendorum, & non agendorum, considerandam est vtrū hęc dictio plura, aut vni signifi-

Lib. 2. q. 34

ter fecisset, quia filii huius seculi prudentiores filii lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula. Qui fidelis est minimo, & in maiori fidelis est, & qui in maiori iniquus est. Si ergo in iniquo mammo-

Serm. 35

namona, latine diuitia vocantur, ac si diceret. Facite vobis amicos de diuitijs iniquitatis. Hoc autem quidam male intelligendo rapiunt aliena, & inde aliquid pauperibus largiuntur, & putant se facere quod preceptum est. Intellectus iste corrigendus est. De iustis laboribus elemofynas facite, non enim corrupti estis iudicem Christum, si de preda inopis daretis aliquid iudici, ut pro te iudicaret, si iudex ille pro te iudicabit, tanta vis est iustitiae, ut etiam tibi displiceat. Noli tibi pingere talem Deum, fons iustitiae est. Noli ergo elemofynas facere de fenore & vfuris. fidelibus dico, quibus corpus Christi erogamus, sed si pecunias tales habetis, de malo est quod habetis. Iam nolite malum facere. Zachæus dixit. Dimidium rerum mearum do pauperibus. Ecce quomodo currit, qui currit facere amicos de mammona iniquitatis, & ne reus aliunde teneretur. Si cui aliquid tuli, quadruplum reddam. Est & alius intellectus. Mammona iniquitatis diuitia seculi sunt omnes, vnde cumque sint. Si enim veras diuitias queris, alia sunt quibus Iob nudus abundabat, quando in Deum cor plenum habebat. Iste autem ab iniquitate appellatur diuitia, quia verus non sunt, paupertate enim plene sunt, & semper obnoxie casus. Si enim veras diuitias esse sent, securitatem tibi darent. AVGVST. de Questionibus Evangeliorum. Vel diuitia iniquitatis dicuntur, quia non sunt iste diuitia nisi iniquis, & qui in eis construunt spem atque copiam sue beatitudinis. A iustis vero cui hic possidentur, est quidem ista pecunia, sed non sunt illis diuitia nisi caelestes & spirituales. AMBR. Vel iniquum mammona dixit, quia varijs diuitiarum illecebris nostras auaritas tentat affectus, ut velimus seruire diuitijs. BASIL. Vel si successeris patrimonio ab iniustis congregata coepisti. In pluribus enim praedecessoribus necesse est aliquem reperiri, qui iniuste vsurpauerit aliena. Ponatur autem, ut nec pater exegerit, sed aurum vnde habes? Siquidem dicit a me, ignarus dei es, non habens notitiam creatoris. si vero a Deo, dic nobis rationem propter quam eas accepisti, an non dei est terra & plenitudo eius? ergo si communis domini nostra sunt: erunt & conferuorum nostrorum. THEOPHILVS. Ille

Lib. 2. q. 34

ergo dicuntur opes nequitiae quascumque dominus dedit ad impendia necessitatis fratrum, ac conferuorum nostrorum, nos vero tenemus nobis. Decebat igitur a principio omnia pauperibus tradi. verum, quia iniquitatis fuimus villicii, nequiter retinentes quod deputatum est ad aliorum opus, non est omnino manendum in hac crudelitate, sed impariendum est pauperibus, ut recipiamur ab eis in caelestibus tabernaculis. Sequitur enim. {Vt cum defeceritis recipiant vos in aeterna tabernacula. GREGOR. 21. Moral. Si autem eorum amicitijs aeterna tabernacula acquirimus? dantes pensare debemus quia patronis portius munera offerimus.

Serm. 35

quam egenis dona largimur. AVGVST. de Verbis Domini. Qui sunt enim qui habebunt tabernacula aeterna, nisi sancti Dei? Et qui sunt, qui ab ipsis accipiendi sunt in tabernacula aeterna, nisi qui eorum indigentiae seruiunt, & quod eis opus est hilariter subministrant? Isti sunt ministri Christi, qui omnia sua dimiserunt, & secuti sunt eum. & quicquid habuerunt, pauperibus distribuerunt, ut Deo sine seculari compede expediti seruirent, & ab oneribus mundi liberatos, velut pennatos sursum humeros tollerent. AVGVST. de Questionibus Evangeliorum. Non ergo eos a quibus recipi volumus in tabernacula aeterna tamquam debitores dei fas est intelligi, cum iusti & sancti significentur hoc loco qui eos introducant, qui necessitatibus suis terrena bona communicauerunt. AMBR. Vel aliter. {Facite vobis amicos de iniquo mammona,} ut largiendo pauperibus, angelorum ceterorumque sanctorum gratiam comparemus. CHRYS. Attende etiam, quod non dixit, ut suscipiant vos in suis mansionibus, non enim ipsi sunt qui suscipiunt, vnde cum dixisset. {Facite vobis amicos,} addidit. {De mammoni.} ostendens, quod simpliciter eorum amicitia nobis patrocinabitur, nisi bona opera nos comitentur, nisi euacuemus iuste diuitias, congestas iniuste. Ars igitur artium peritissima est elemofyna. non enim nobis domos fabricat luceas, sed vitam perennem impendit. Singularum artium alia alterius administratio indiget. cui autem misereri oportet, nullius alterius, sed solius voluntatis est opus. CHRYS. Sic igitur docebat Christus affluentes diuitijs summas diligere amicitiam pauperum, & thesaurizare in caelis. Nouerat autem humanae mentis desideria, quomodo ambientes diuitias nullum charitativum opus impendunt agentibus, quod igitur talibus nullus spiritualium donorum fructus proueniat, manifestis exemplis ostendit subdens. {Qui fide est in malo,} in malo. fide est & qui in mod. iniquus est, & in malo. iniqu. est. {Aperit autem nobis dominus oculum cordis exponens quod dixerat, cum subdit.} {Si ergo in iniquo mammoni, non fui, quod verum est quis cre. vobis?} Est igitur minimum iniquis mammona, id est terrena diuitia, quae super na sapientibus nihil esse videntur. Arbitror ergo aliquem esse in modico fidelem, cum de his minimis oppressis erumna subsidium impertitur. Itaque si in modico fuerimus perfidi, quo pacto ab eo obtinebimus verum, id est diuinorum charismatum vber doni? anima humanae imprimens diuinam speciem? Quod autem ad hoc tendat intentio verborum domini, per sequentia patet. Dicit enim. {Et si in alieno non fuisset fideles, quod vestrum est, quis dabit vobis?} AMBROSIVS. Aliena nobis diuitia sunt, quia praeter naturam sunt, neque nobiscum nascuntur, neque nobiscum transeunt. Christus autem noster est, quia hominum vita est. denique in propria venit. THEOPH. Sic igitur hucusque docuit nos quam fideliter deceat dispensare diuitias, sed quia opum dispensatio secundum deum non aliter obtinetur: quam per impassibilitatem animi ad diuitias non affecti subiungit. {Nemo ser. por. duo. do. ser.} AMBR. Non quia duo, sed vnus est dominus. nam & si sint qui mammonae seruiant, tamen non ille nouit aliqua iura dominatus, sed ipsi sibi iugum seruitutis imponunt. Vnus est dominus, quia vnus est deus. vnde patet patris & filij vnus esse dominatus. Et huius rationem assignat subdens. {Aut enim vnus odio habebit & alte.} aut vni adhaerebit. & alte. contem. AVGVST. de Questionibus Evangeliorum. Hec autem non passim, aut quasi temere dicta sunt. Nemo enim interrogatus, verum diligat diabolum: respondet se diligere, sed potius odisse: deum autem se diligere omnes ferè proclamant, ergo aut vnus odiet, scilicet diabolum, autem diliget. f. deum, aut alteri adhaerebit, scilicet diabolo, cum quasi praemia terrena sequeatur, & alterum contemnet, scilicet deum, sicut solent

Lib. 2. q. 34

minas

Ho. Eui. 37

minas eius possponere cupiditatibus suis, qui de bonitate eius ad impunitatem sibi blandiuntur. CYRILLVS. Conclusio autem est totius sermonis quod sequitur. {Non potestis deo seruire, & mammonae.} Totum igitur studium transferamus ad alterum diuitijs abrenuntiantes. BEDA. Audiat ergo hoc

Lib. 2. q. 34

audiebant autem omnia haec pharisaei qui erant auari, & deridebant illum. Et ait illis. Vos estis, qui iustificatis vos coram hominibus, deus autem non uir corda vestra. Quia quod hominibus altum est, abominatio est apud deum. Lex & propheta vsque ad Ioannem: ex eo regnum dei euangelizatur,

Qua. Cóp. quaz. 23. 4.

est caelum & terram praeterire, quam de lege vnus apicem cadere. {Praeter enim figura huius mundi, de lege autem nec vnus quidem litera summitas, id est nec minima quaeque a sacramentis spiritualibus vacant.} Et tamen lex & propheta vsque ad Ioannem, quia non potuit ultra venturum prophetizari, quod Ioannis praecio iam venisse clarebat. quod autem de lege in perpetuum non violanda praedixerat, vno exempli gratia de illo sumpto confirmat testimonio, dicens. {Omnia qui dimittit vxorem suam, & ducit alteram, machatur, & qui dimissam a viro ducit, machatur.} vt ex hoc vno diceret etiam in caeteris, cum non ad soluenda, sed implenda decreta lege venisset. THEOPH. Quod enim cum imperfectis lex imperfecite loqueret, ex hoc patet, quod duris praecordijs Iudaeorum ait. Si vir odio habuerit coniugem, dimittet eam, quia cum homicida essent & gaudent in sanguine, nec attritorum sibi miserabantur: adeo ut filios & filias mactarent daemonibus, nunc vero perfectioris doctrinae opus est. Ob hoc igitur dico, quod si quis repudiat coniugem, non incumbente causa fornicationis, machatur. {Et qui aliam duxerit, machatur.} AMBROSIVS. Prius autem dicendum arbitror de lege coniugij, ut postea de prohibendo diuortio disputemus. Quidam putant omne coniugium a Deo esse, quia scriptum est. Quos deus coniunxit, homo non separet. Quomodo ergo Apollolus dixit. Si infidelis discedit, discedat? In quo ostendit, non a Deo esse omne coniugium, neque enim Christiani gentilibus dei iudicio coniunguntur. Noli ergo vxorem dimittere, ne Deum tuae culpae disteas auctorem. Erenim si alienos, multo magis vxoris debes tolerare, & emendare mores, quae cum parulis foeta dimittitur. Durum si excludas parentem, pignora teneas, ut ad cotumeliam parentis addas etiam pietatis iniuriam, durius si propter matrem etiam filios simul pellas, pareris ne liberos tuos viuentem te esse sub vitrico? ac incolumi matre esse, sub nouerca? Quam periculosum, si fragilem adolescentiae aetatem errori offeras, quam impium, si eius delictuas senectutem cuius desolaueris inuenieris. Pone si repudiata non nubat, & hoc tibi debuit displicere cui adultero fidem seruauit. Pone si nubat, necessitas illius tuam crimen est, & quod coniugium putas, adulterium est. Hoc moraliter tamen, quia supra proposuerat regnum Dei euangelizari, & cum dixisset de lege vnus apicem non posse cadere subiecit. {Omnia qui dimittit vxorem suam, & ducit alteram, machatur, & c.} Vir Christus est, vxor ecclesia, charitate vxor, integritate virgo, ergo quae deus traxit ad filium, non separet per se, non auertat luxuria, non philosophia depraedetur, haereticus non inficit, Iudaeus non separet. Adulteri sunt omnes, qui adulterare cupiunt fidei & sapientiae veritatem.

Lib. 2. q. 31

Lib. 2. q. 31

Epist. 38

Lib. 2. q. 31

Admonuerat supra Dominus facere amicos de mammona iniquitatis, quod audientes pharisaei deridebant, deinde illa quae proposuerat, exemplis astruit, dicens. {Homo quidam erat diues.} CHRYSOSTOMVS. {Erat.} non est, quia praeterijte quasi vmbra fugiens. Non autem omnis sancta paupertas, aut diuitia criminosa, sed ut luxuria infamat diuitias, ita paupertatem commendat sanctitas. Sequitur enim. {Et induebatur purpura & bysso,} AMBROSIVS. Purpura color regij habitus est, & conchis marinis ferro circumcisissimiffa, byssus vero genus lini candidi & mollissimi. GREGORIVS. in Homilia. Si autem subtilium preciosorum, quae vestium cultus culpa non esset, nequaquam sermo Dei, hoc tam vigilanter exprimeret. Nemo quippe vestimenta preciosa, nisi ad inanem gloriam quaerit, ut honorator ceteris esse videatur. nemo enim vult tibi praeciosus vestibus indui, vbi ab alijs non possit videri. CHRYSOSTOMVS. Cinerem & puluerem & terram, purpura & serico protegēbat, secundum vestimenta eius, ita & apula. Ergo & nobis, quales apulae: talia & vestimenta. vnde sequitur. {Et apulabatur quotidie splendide.} GREG. primo Mor. vbi solerter inueniendum est, quia celebrari sine culpa conuiuia vix possunt, pene semper apulas concomitatur voluptas. Nam tum corpus in refectionis delectatione resoluatur, cor ad inane gaudium relaxatur. Sequitur. {Et erat quidam mendicus nomine Lazarus.} AMBROSIVS. Narratio magis quam parabola videtur quando etiam nomen exprimitur. CHRYSOSTOMVS. Parabola vero ista est, vbi exemplum ponitur, & tacent nomina. Interpretatur autem Lazarus, Care. Aur. S. Thom. Aa 4 qui